

“De Wekker”, maart 1959, 13^e jaargang, nummer 1.

Ontvangen van Rob Lampen, Rotterdam.

WERKPLAATS
EN
KANTOOR

13e jaargang - maart 1959 - nr. 13

De Wekker

Opgericht 21 april 1944
Kon. erkend 16 mei 1951

Maandblad van de Vereniging
van Personeel in dienst bij de
Rotterdamsche Droogdok Maatschappij N.V. en Scheepsbouw Mij
„Nieuwe Waterweg” N.V. W.E.K.

WETENSCHAP
EN
KUNST

REDACTIE-ADRES: KARIMUNSTRAAT 12 - ROTTERDAM-Z.
SECRETARIAAT: M. P. v. d. BORDEN, KORTEBRANTSTRAAT 37 - ROTTERDAM - TELEFOON 128643

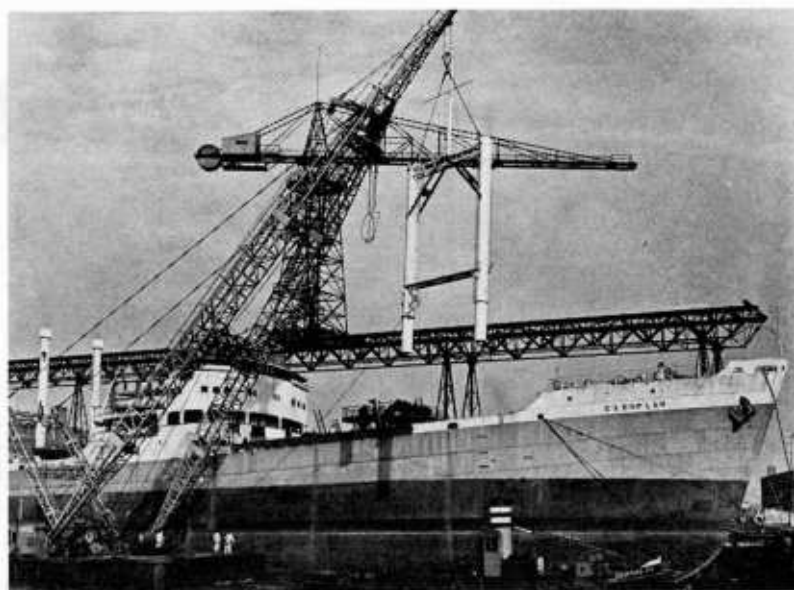
DE ROTTERDAM

Gedurende de tijd dat ons mailschip sinds de tewaterlating aan de afbouwkade in de Heysehaven gemeerd ligt was er, uitwendig, slechts weinig voortgang te zien. In het schip, waar circa 1300 mensen hun arbeid verrichten, wordt echter hard gewerkt in alle bij de bouw van dit schip betrokken vakken en dat zijn er heel wat.

Op woensdag 18 maart werd door het aan boord plaatsen van de rookkanalen een aanzienlijke voortgang in het uiterlijk aanzien merkbaar. Op bijgaande foto zien we de door een dekhuis en een bordes aan elkaar gekoppelde rookkanalen, met behulp van de grote drijvende bok Simson, aan boord zetten.

Menigeen zal zich afvragen waarom men tot deze vorm van rookkanalen zijn toevlucht nam. Vanzelfsprekend is die niet „zo maar” tot stand gekomen, integendeel, er is veel over gepekerd en ook zijn er een aantal proeven in de windtunnel genomen met verschillende modellen. De eis was „geen roet op de dekken”, hetgeen gedeeltelijk vermeden kan worden door de schoorsteen zover mogelijk op het achterdek te plaatsen. Echter zou een moderne, korte en dikke schoorsteen, zo ver naar achter, het silhouet van het schip niet ten goede komen en door de geringe hoogte zou er toch nog roet neerslaan. We moesten dus naar een hoge schoorsteen terug.

zoals die op de ouderwetse stoomschepen uitgevoerd werd, hetgeen gezien zo'n lange cilinder, ook weer niet erg fraal leek. Daardoor kwam het denkbeeld naar voren er een soort moderne mast van te maken. Teneinde deze zo slank mogelijk te houden werd de rookafvoer gescheiden uitgevoerd, een aan B.B. en een aan S.B., 9,60 m hart op hart en beide bekleed met een stroomlijnvormig aluminium omhulsel. Hoe dit staat, kunt U nu zelf beoordelen.

Dit samenstel van rookkanalen en mast, zoals U dit in de bok ziet hangen, is geheel van aluminium gemaakt, uitgezonderd de inwendige rookkanalen, die van een speciale staalsoort zijn vervaardigd; het weegt ca 25000 kg.

Nu we de laatste tijd zoveel over de Euromast hebben gehoord en gelezen is het wel aardig ook van dit stel rookkanalen met mast enkele afmetingen te noemen, zoals b.v.:

Het topje van de mast bevindt zich ongeveer 48 m boven water en 23,35 m boven het koelkastdek. De

rookkanalen zelf zijn, vanaf dat koelkastdek, 16,50 m hoog, de ovaalvormige doorsnede aan de voet er van meet $5,90 \times 3,00$ m en aan de top $2,60 \times 1,80$ m.

Als binnenkort de grote radarmast op het stuurhuisdek geplaatst zal worden zal het topje van deze mast zich ± 52 m boven water bevinden; we hopen U daar ook iets van te vertellen en, als onze fotograaf het dan met het weer treft, U er een plaatje van te laten zien.

Overigens zou het er op kunnen lijken dat de R.D.M. niets anders doet dan maar schoorstenen en masten aan boord van schepen plaatsen. Kijkt U maar op de tweede bij dit artikel gevoegde foto.

Natuurlijk is het een samenloop van omstandigheden, dat ongeveer te zelfder tijd een stel laadpalen aan boord van het m.s. Exemplar geplaatst werden. Dit schip, waarvan wij U reeds in ons decembernummer iets vertelden, begint er nu hoe langer hoe meer uit te zien als een vrachtschip. Het karakteristieke uiterlijk van een tankschip is verdwenen.

Uitreiking Bemeteldiploma's

25 leerlingen van de verschillende leerscholen der R.D.M. hebben weer deelgenomen aan het Bemetel-examen.

Hiertoe hebben zij in juni '58 en ook in januari '59 van hun theoretisch en praktisch kunnen blij moeten geven.

Van deze 25 kandidaten hebben er 21 het diploma behaald, terwijl er 4 werden afgewezen.

Om het hun toegekende diploma uit handen van de directeur, de heer v.d. Pols, te ontvangen, waren de 21 geslaagden zaterdag 7 maart '59 in het grote leslokaal bijeengekomen.

Ook de directeur, de heer Van Reenen was aanwezig en tevens gaven enige chefs en bazen, waaronder de jongens na hun examen in het bedrijf geplaatst zijn, blij van hun belangstelling door hun aanwezigheid.

Alvorens met de uitreiking te beginnen sprak de heer v.d. Pols de jongens toe. O.a. merkte hij op dat, om aan

concurrentie, ook van het buitenland — en hij noemde hierbij Japan — het hoofd te bieden, het zaak zal moeten zijn dat een ieder zich inspant. In de eerste plaats kan iedereen zich hiervoor inzetten door, in de tijd die hiervoor is vastgelegd, te werken en geen tijd te misbruiken. Hij memoreerde hiertoe ook een beroep te hebben gedaan op de ouderen in het bedrijf, doch ook de jongeren kunnen hieraan medewerken en indien nodig de ouderen tot voorbeeld strekken.

Na deze ernstige, doch voor de welvaart van ons bedrijf wel te verstane woorden wilde hij overgaan tot het feestelijke gedeelte van deze samenkomst, door de jongens te feliciteren met hun succes en hen de diploma's te overhandigen. Hierbij was voor ieder een persoonlijk woord en een raadgeving. Nadat iedere jongen in het bezit was van zijn diploma sprak de heer Hoogenstrijd voor het laatst tot de jongens als groep nog enige woorden. Hij herinnerde eraan dat

tijdens de opleiding ook woorden waren gesproken in de groepen die wel eens bijeenkwamen om belangrijke onderwerpen te bespreken.

In deze gesprekken was ook datgene naar voren gekomen waarover de heer v.d. Pols sprak, n.l. de concurrentie en de mogelijkheid hieraan het hoofd te bieden door plichtsgetrouw te zijn en ons best te doen, ook in het belang van onze bestaanszekerheid. Daarbij werd er op gewezen dat tegenover het ontvangen van rechten het vervullen van plichten staat.

Hij hoopte dat de geslaagden hem en hun leermeesters hierin niet zouden beschamen. Hij dankte de leermeesters voor hetgeen zij voor deze jongens hebben gedaan. Tot slot dankte hij de directie voor hetgeen hem geboden wordt om een goede opleiding mogelijk te maken, niet alleen voor de jongeren doch ook voor de ouderen in het bedrijf.

Van de gelegenheid die er was om de directie en haar medewerkers namens allen te bedanken voor hun opleiding, maakten de leerlingen Hokke en Vroegop graag gebruik.

Onderling werden de behaalde diploma's met de daarop vermelde waardering voor theorie en praktijk druk besproken en de praktische examenwerkstukken, die stonden opgesteld, bekeken.

De geslaagden werden als volgt gewaardeerd:

Bankwerkers	prakt.	vakleer	werkboekje
A. G. v. Buijtenen	6	goed	goed
W. Corvers	6	vold.	vold.
J. v. Dommelen	7	goed	vold.
A. de Heer	6	goed	goed
B. Hokke	7	goed	goed
P. Hoogstadt	7	vold.	vold.
H. v. Hooydonk	6	goed	goed
F. Keuvelaar	7	goed	goed
C. Nuis	8	goed	goed
J. v.d. Pauw	6	goed	vold.
J. Roobol	8	uitst.	goed
G. Schuller	8	uitst.	vold.
L. v. Vliet	6	goed	vold.
J. Westerveen	7	uitst.	vold.
H. de Wit	6	vold.	goed
G. v. Wijngaarden	8	uitst.	uitst.

Metaaldraaiers			
A. L. Dolff	7	vold.	vold.
G. Vink	7	vold.	goed

Plaatwerker			Uitslaan
J. A. J. Reedijk	7	goed	goed 7

Scheepsbeschieters			
A. de Bruijn	7	vold.	goed
J. Vroegop	7	vold.	goed

Onze **toneelgroep**

brengt op
ZATERDAG 18 APRIL en
DINSDAG 28 APRIL, om 8 uur,
 in de Schouwburgzaal „Lantaren“
 (Ons Huis)

„DE HEILIGE VLAM”

Toneelspel in 3 bedrijven van W. Somerset-Maughan.

Toegangsbewijzen à f 0,50 zijn, voor zover beschikbaar, op vertoon van het bewijs van lidmaatschap in schafttijd (van halféén tot één uur) verkrijgbaar aan het loket van de loonafdeling en in het schaftlokaal N.W. van 6 t/m 9 april en op 13 en 14 april. Op 13 april hebben de leden, die de kaarten door nachtwerk niet eerder konden afhalen, voorrang.

Niemand wilde het geld van Geurt hebben

In Haarlem ploeterde Geurt op een koude winterdag van het jaar 1814 door de wel veertig centimeter hoog liggende sneeuw naar de Botermarkt. Daar was de bank van de heer Laurijssen gevestigd en aan hem wilde Geurt zijn spaarcenten toevertrouwen. Geurt kende al enkele jaren een bijzonder aardig meisje. Ze heette Aletta en ongeveer een jaar geleden had Geurt haar gevraagd of ze met hem zou willen trouwen. Aletta had ja gezegd en sinds dat moment was Geurt begonnen met wekelijks een zo groot mogelijk deel van zijn loon, dat hij als wagenmaker verdiende, opzij te leggen. Want Aletta hielp thuis haar moeder bij de huishouding en de verzorging van de jongere broertjes en zusjes. Veel geld had zij dus niet en bijna het gehele bedrag, dat nodig was om te kunnen trouwen, zou door Geurt bijeen moeten worden gebracht. En dat was heel wat, dat wisten Aletta en Geurt maar al te goed.

Tot nu toe had Geurt trouw zijn overgespaarde geld in een leeg blikken doosje gestopt, dat hij achter op de bedsteeplank een plaatsje had gegeven. Daar waren zijn spaarcenten veilig bewaard, dacht hij. Maar nu was er een paar weken geleden op een avond bij buurman Jasper Klaesesz ingebroken. Jasper was met zijn vrouw naar een bruiloft en toen ze tegen het middernachtelijk uur thuis kwamen, vonden ze alles overhoop gehaald en een kistje met meer dan honderd gulden erin hadden de dieven meegenomen. Daar was Geurt van geschrokken. Hij had nu zelf bijna honderd gulden bij elkaar. Stel je voor dat er bij hem thuis ook werd ingebroken en dat een dief er dan ook met zijn spaarduiten vandoor ging. Hij moest er niet aan denken, en daarom sjouwde hij op die winterdag door de straten van Haarlem om zijn hele kapitaal van vierennegentig gulden aan de bankier Laurijssen toe te vertrouwen.

Maar toen hij tegenover die deftige heer stond begon deze een beetje smalend te lachen bij het horen van het verzoek dat Geurt hem deed. „Nee, makker”, zei hij, „daaraan kan ik niet beginnen. Dat is zo'n klein bedrag. Het is de moeite niet waard er iets mee te doen.”

Daar hoorde Geurt toch wel van op. Tenslotte had hij er bijna een vol jaar voor gespaard en hij vond het zelf nogal een kapitaal. Maar goed, als die hooghartige en rijke mijnheer Laurijssen zijn spaargeld niet in bewaring wilde nemen waren er nog wel andere bankiers die het stellig wel zouden willen doen. Dus ging Geurt naar de Gierstraat, waar ook een bankier woonde. Toen deze hoorde dat Geurt spaarde om te kunnen trouwen, zei hij: „Maar vriend, waarom sluit je dan niet een lening bij mij? Dan kun je doen op heel gunstige voorwaarden. Ik wil je wel geld lenen, maar je geld bewaren — nee, daarvoor is dat sommetje van jou te klein.”

Geurt wilde echter niet lenen en rente betalen. Geurt wilde sparen en rente krijgen en dus ging hij diezelfde dag nog naar adressen in de Bartel Jorisstraat en de Kruisstraat. Maar nergens wilde men zijn geld hebben.

En Geurt maar ploeteren door die sneeuw, met de beurs met geld in zijn zak.

Arme Geurt... Had hij nog maar een paar jaar gewacht met zijn trouwplannen en het sparen voor een huwelijk. Want toen — in 1817 — werd in dat zelfde Haarlem de eerste spaarbank in Nederland opgericht. De eerste spaarbank die zich ontfermde over de dikwijls onbetekenende spaarsommetjes van de „kleyne luyden”. De eerste spaarbank die deze bedragen rentegevend belegde en die beheerd werd door een bestuur van zeer achtenswaardige heren die het werk dat er te doen viel, geheel belangeloos verrichtten.

Nu — anno 1959 — zijn er in ons land meer dan 250 spaarbanken die tezamen verenigd zijn in de Nederlandse Spaarbankbond. Met elkaar beschikken zij over rond 450 kantoren, terwijl sommige spaarbanken bovendien nog rijdende bijkantoren in bedrijf hebben. Nog altijd wordt iedere spaarbank beheerd door een bestuur dat zijn werk belangeloos doet. Nog altijd zijn de spaarbanken van de Nederlandse Spaarbankbond sociale instellingen, die hun werk zonder winst oogmerk uitvoeren. In 1957 heeft het H.M. Koningin Juliana behaagd het beschermvrouwschap over de Nederlandse Spaarbankbond op zich te nemen.

Geurt heet tegenwoordig Ger, en Aletta laat zich Letty noemen. Als Ger en Letty trouwplannen hebben kunnen zij — onverschillig waar zij in ons land wonen — met hun spaargeld terecht bij een spaarbank. Als zij nog geen 21 jaar zijn sluiten zij natuurlijk allebei een jeugd-spaarovereenkomst af.

U weet het wel, zo'n overeenkomst die speciaal is ingesteld om het sparen door jonge mensen aan te moedigen door het uitkeren van een extra premie van 10% en die ieder, die tussen 15 en 21 jaar oud is, kan afsluiten bij één der spaarbanken van de Nederlandse Spaarbankbond, bij de Rijkspostspaarbank of bij de spaarbanken van de Boerenleenbanken.

Zo'n overeenkomst sluit men af voor de duur van zes jaren en men verbindt zich in die tijd een bedrag van tenminste f 180,— te sparen. Dat is dus gemiddeld f 30,— per jaar. Maar natuurlijk mag men ook meer sparen, namelijk maximaal f 200,— per jaar. Dit laatste is vooral ook belangrijk voor jongemannen die nog in militaire dienst moeten. Terecht zouden zij zich kunnen afvragen of in die tijd hun overeenkomst misschien zou verlopen omdat er dan van verder sparen bijna niets komt. Doch als zij, in het jaar of de jaren voorafgaande aan de militaire dienst f 60,— extra sparen boven het gestelde minimum, zijn ze gedurende de jaren van hun militaire dienst van de zorg over hun jeugd-spaarovereenkomst verlost.

Welk bedrag men ook spaart, in ieder geval dient men er op te letten dat er aan het einde van ieder kalenderjaar voor elk jaar, dat men bezig is met sparen, een bedrag van f 30,— op de spaarrekening staat.

Wie aan deze voorwaarden heeft voldaan ontvangt na zes jaar van de overheid een extra premie van 10% over het in totaal gespaarde bedrag, nadat dit eerst nog

EEN EEUW OLIE-INDUSTRIE

Dit jaar herdenkt de olie-industrie haar honderdjarig bestaan. Men gaat daarbij uit van de eerste geslaagde boring naar olie in 1859 in Titusville, Pennsylvania. Ir. L. E. J. Brouwer, directeur van de N.V. Kon. Ned. Petroleum Maatschappij, heeft op 4 maart na de tewaterlating bij P. Smit Jr. van het tankschip „Acmaea” van de gelegenheid gebruik gemaakt om naar aanleiding van het eeuwfeest van de olie-industrie een blik te werpen op de geschiedenis van de tankvaart. Al in het jaar 1861 werd de eerste lading olie over de Atlantische Oceaan vervoerd met een scheepje, genaamd Elisabeth Watts, een brik met een draagvermogen van 224 ton. Zonder overdrijving kan men dit een historische prestatie noemen. De olie werd bij dat transport nog vervoerd in houten vaten, maar omdat aan deze wijze van vervoer vele nadelen kleefden zocht men al direct naar verbeteringen. Men begon ijzeren tanks in de houten schepen in te bouwen en tenslotte kwamen de ijzeren schepen, waarvan de huid tevens tankwand was. Een beroemd schip in de geschiedenis van de tankvaart is de Glückauf, gebouwd in 1885 aan de Tyne en met een bruto-inhoud van 2307 ton. Dit schip was namelijk het echte prototype van de huidige tanker en als men een foto van de Glückauf bekijkt verbaast men zich er over dat dit schip al zeventig jaar geleden werd gebouwd.

Sinds de tijd dat de Glückauf in de vaart kwam is de wereldtankvloot in een geweldig tempo gegroeid. In 1900 waren er 100 schepen van totaal een half miljoen ton draagvermogen in de vaart; bij het uitbreken van

de eerste wereldoorlog waren er 400 tankers van totaal twee miljoen ton. In 1928 werd de 10 miljoen brt. bereikt, in 1944 de 20 miljoen ton en heden heeft de wereldtankvloot een draagvermogen van meer dan 55 miljoen ton, verdeeld over ruim 3.000 schepen. Meer dan een kwart van de tonnage van alle koopvaardij-schepen die momenteel in de vaart zijn, zijn tankers. Van de totale scheepsruimte, die op het ogenblik in aanbouw of in bestelling is, bestaat tweederde uit tankscheepsruimte.

Vóór de tweede wereldoorlog was meer dan de helft van de totale tonnage eigendom van de oliemaatschappijen. Na de oorlog echter waren er voor de ontwikkeling van andere aspecten van de olie-industrie enorme bedragen nodig, terwijl anderzijds de onafhankelijke reders ondernemend genoeg waren om voldoende kapitaal bijeen te krijgen voor het bouwen van tankers, die dan op charterbasis voor de oliemaatschappijen beschikbaar kwamen. Het gevolg is dat de oliemaatschappijen momenteel ongeveer 33 pct in eigendom hebben en de onafhankelijke reders 57 pct, terwijl ongeveer 10 pct staatseigendom is. Van de op de gehele wereld beschikbare tankscheepsruimte is ongeveer een zesde eigendom van of gecharterd door maatschappijen van de Kon. Shell Groep. Men schat dat de gehele ten dienste van de Groep staande vloot jaarlijks een afstand aflegt van 45 miljoen mijl. Enige jaren geleden zou men dit vergeleken hebben met 1800 reizen om de wereld. In deze tijd van snelle ontwikkeling der ruimtevaart echter past een actueler, spectaculairer vergelijking: de vloot der Kon. Shell vaart jaarlijks ongeveer negentig maal de afstand van de aarde naar de maan v.v.

(Dagblad Scheepvaart)

WEG met dit VARKEN uit BOSSEN en PARKEN

Holland ze zeggen.....

Wanneer straks de vakantiepoorten overall in ons land wijd open gaan zal een onafzienbare stroom vakantiegangers, zowel uit ons eigen land als van daarbuiten, van onze veel bezochte en hopelijk ook tot nu toe minder bezochte recreatiegebieden bezit nemen.

Wanneer men zich dan de aanhef van dit artikel herinnert zal men dit overbekende en oer-Hollandse lied gaan neuriën en men zal tot de ontdekking komen dat ons land inderdaad heel mooi is.

Los van alle dagelijkse besommeringen zal men zich gaan onderdompelen in het heerlijk vrij zijn; in het genieten van al het schone dat ons kleine land nog steeds te bieden heeft.

't Is verrukkelijk onze huisdeur voor één of meerdere dagen achter ons te kunnen dichttrekken en erop uit te kunnen gaan. We bevinden ons dan in het stadium van „wat kan ons nu eigenlijk nog gebeuren. Nog een zonnetje en er blijft niets meer te wensen over”.

Helaas komt het dan nog maar al te vaak voor dat we ons — eenmaal op de plaats van bestemming aangekomen — enigszins bekocht voelen. We dachten vrij te kunnen wandelen of fietsen, maar het zo bekende en verfoeide bordje „verboden toegang” verspert ons de weg. Of plotseling stuiten we op een prikkeldraad-afrastering. Gezien onze geardheid beginnen we allerlei lelijke dingen te zeggen aan 't adres van degene, die ons in onze bewegingsvrijheid beperkingen heeft opgelegd.

We weten uiteraard niet dat ons in veel gevallen dit „halt” wordt toegeroepen omdat onze medemensen misbruik van hun vrijheid hebben gemaakt. We weten niet dat, ondanks vele steeds herhaalde waarschuwingen

en raadgevingen, de mensen de betrokken gebieden hebben gebruikt om te wandelen en te genieten, maar ook om te vervuilen en te vernielen. Steeds opnieuw blijkt de mens niet te weten dat de natuur er is voor iedereen, dat er van schoonheid van de natuur alleen gesproken kan worden wanneer de mens hier niet zijn sporen heeft achtergelaten. Sporen van lege dozen en schillen, sporen van vernielde struiken, sporen van brand, e.d.

De eigenaar van een particulier terrein is vaak bereid zijn bezitting voor het publiek open te stellen, maar eist dan ook dat men voor dit bezit — van een ander — eerbied heeft.

Is dit niet het geval, dan komen de bordjes en de afrasteringen. En terecht. We schreeuwen om recreatie-ruimte in Nederland. Vele instanties staan op de bres voor het behoud ervan.

Voorkom onnodig verlies door een verkeerd gebruik. We hebben rechten, maar ook plichten. 't Recht om te kunnen genieten van het weinige, dat in ons land aan recreatiegebied nog over is. De plicht om ervoor te zorgen dat dit behouden blijft.

BEDENK :
een werkelijk goede vakantie hebt U door :

- te genieten van rust en ruimte, dus degenen die niet door schoolgaande kinderen gebonden zijn vóór half juli of na half augustus;
- het ondernemen van een ontdekkingsstocht in nog weinig bezochte streken van ons land;
- ongestoord te genieten van de schoonheid van natuur en landschap, zonder dat U ontsierende sporen achterlaat.

Doe het in 1959 en U wilt niet meer anders !

WEG met dit VARKEN uit BOSSEN en PARKEN

Let's fix it

Wij weten niet hoe het U gaat, maar wij ergeren ons nog wel eens. Door de radio wordt Engels gezongen, de jongelui dragen Amerikaanse broeken, Amerikaanse hemden en Amerikaanse dassen. Zelfs de kinderen ontkomen niet geheel aan de rage dat kleren en speelgoed bij voorkeur buitenlandse namen moeten hebben.

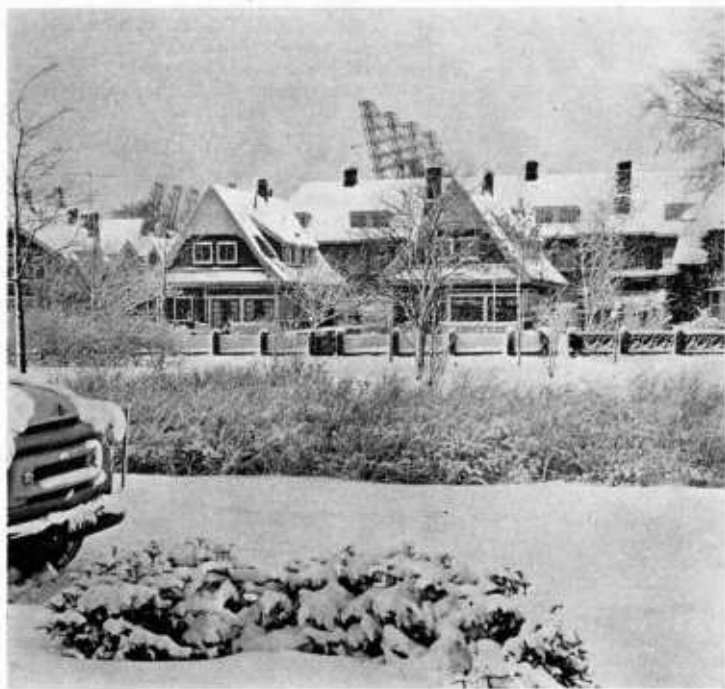
In het gesprek is het al niet veel beter. Alles wordt gefixed en geplanned. De zaken runnen, liefde is love, geld money, alles okay en voorts vergaat de wereld van cocktailparties, songs, business, show, drinks en wat dies meer zij.

Toch zegt iedereen, dat wij een bewonderenswaardig volk zijn.

Jawel, bewonderenswaardig in naäpen en anders schijnen dan we zijn.

Of loopt het misschien toch zo'n vaart niet? Overdrijven wij? Is de kern beter dan men aan de buitenkant zou vermoeden? Het is te hopen, want slechts wanneer wij van eigen kracht bewust blijven, maken wij kans dat wij ons kunnen handhaven. Jawel, je maintiendrai. Wij moeten ons handhaven. De strijd is hard. Slechts een stevige economie kan het vaderland op de been houden. Die economie rust op de industrie en die Nederlandse industrie is afhankelijk van haar afzet naar het buitenland. Dus niet zeggen: "Let's fix it. Do the job", doch doen wat dit betekent!

Noem Uw jas geen coat en Uw geld geen money, maar koop gerust „Nederlands fabrikaat" indien de prijs en de kwaliteit gelijk zijn aan het buitenlands product.

Wintergezicht op
Tuindorp Heyplaat.

FOTOCUB

Bondscollectie foto's.

Deze foto's worden in het vervolg besproken, daar wij hieruit veel kunnen leren. De volgende bondscollectie is op 25 juni.

Het ontwikkelen van een filmrolletje.

Dit werd behandeld op onze clubavond en voorgedaan met tank en film; daarna kwam de vraag: „In welke ontwikkelaar?" Hierover liepen de meningen uiteen, maar als men goede resultaten wil verkrijgen blijft dan bij één ontwikkelaar. Verwisselt men steeds, dan zal

Wij danken de redactie voor het bij-schrift van de foto in het voorgaande maandblad en wij hopen dat het volgende nummer weer van kopij door onze secretaris wordt voorzien.

men alles weer opnieuw moeten onderzoeken hoe de juiste dekking van het negatief te krijgen.

Hier volgt een kleine handleiding van ontwikkeltijden, uitgaande van een film van 17° din; belicht als 21° din. (tankontwikkeling).

- 1e Ontwikkelaar: E 10 1:50.
Ontwikkelen: 12 min. (naar verkiezing) bij 20° C.
tussenspoeling met water: 20° C.
fixeren 15 minuten: bij 16 tot 20° C.
daarna spoelen: 45 tot 60 minuten,
film ophangen en laten drogen.
- 2e Ontwikkelaar Rodinol, 1:75.
Ontwikkelen 10 min. (naar verkiezing) bij 20° C.
verder zoals onder 1e genoemd.

Wij hopen dat het ontwikkelen van de film en het inleveren van de foto van de maand nu geen moeilijkheden meer oplevert.

P.K.

Op 28 februari 1959 gingen 6 van onze medewerkers met pensioen en wel de volgende heren:

P. VAN DALEN

ijzerwerker-afschrijver, geboren 6 februari 1894 en wonende Egelantierstraat 24b te Rotterdam, die van 2 mei tot 27 juli 1921 en daarna van 11 februari 1936 af werkzaam was bij de R.D.M.

J. FOPPEN

dokknecht, geboren 23 januari 1894 en wonende Klaaswaalsestraat 16 te Schiedam, die van 8 juni 1920 af werkzaam was bij de N.W.

A. J. VAN DER GRAAF

draaier, geboren 17 oktober 1893 en wonende Oosterstraat 37 te Schiedam, die van 28 juli 1911 af, met enkele onderbrekingen, werkzaam was bij de N.W. en R.D.M.

J. DEN HARTOG

draaier, geboren 4 mei 1893 en wonende Betje Wolffstraat 11 te Rotterdam, die van 10 juni 1912 tot 16 januari 1913 werkzaam was bij de R.D.M. en daarna van 4 november 1936 af bij de N.W.

N. A. JANSEN

brander, geboren 27 januari 1894 en wonende Franciscastraat 10 te Vlaardingen, die van 11 april 1910 af, met een onderbreking, werkzaam was bij de R.D.M.

H. NOORDZIJ

electr. kraandrijver, geboren 27 januari 1894 en wonende Uiterdijk 21 te Pernis, die van 26 januari 1920 af, met een aantal onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M. en N.W.

ROTTERDAM.

'k Zie hem liggen aan de kade,
met zijn steven naar de Noord,
Overall is actie gaande,
op de werf; nog meer aan boord.

Lassers, branders, koperslagers,
schilders, hakkers, weet ik veel,
allen geven zij hun krachten
aan het trotse zeekasteel.

Ingenieurs en tekenmensen,
'k schep hier over niemand op,
werken ook met beide handen,
doch het meeste met hun „kop“.

Dat door al die kleine mensjes,
als men zo dat bouwwerk ziet,
zo iets moois wel kan verrijzen,
zie ik wel, maar 'k snap het niet!

Het is al passen en al meten,
want het werk is heel secuur.
De Rotterdam U kan het weten,
is heel mooi en één beetje duur.

Maar dat kan toch ook niet anders,
heel veel werk is er te doen.
Ja, dit schip, één van de mooiste,
kost wel 10 x 10 miljoen.

Dit jaar gaat het prachtschip varen,
alle wereldzeeën rond.
Landen kunnen dan ervaren
wat ons ROOD, WIT, BLAUW verkondt.

R.D.M. en onze driekleur
en de Rotterdam, hèt schip,
vormen met ons kleine landje,
één VICTORIE, één BEGRIP!

J. de K.

DANKBETUIGING

Hiermede betuig ik mijn hartelijke dank voor de bijzonder grote belangstelling bij mijn 40-jaar jubileum, ook namens mijn vrouw en kinderen.

E. L. Houdtzagers

Hartelijk dank ik bestuur en leden van W.E.K. voor de mooie bak met fruit, die ik heb ontvangen tijdens mijn ziek zijn.

Fruit maakt gezond en ik hoop dan ook spoedig weer gezond in uw midden te mogen en kunnen arbeiden.

L. van Schie

Tot herstel van een misverstand, hoewel te laat, moeten wij nog melden dat de heer

C. J. H. MELJER

ass.arch. tekenkamer S, geboren 12 september 1893 en wonende Beukelaarstraat 101 b te Rotterdam op 31 januari 1959 met pensioen ging, nadat hij van 9 november 1936 af werkzaam was bij de R.D.M.

IN MEMORIAM

Op 20 februari 1959 overleed de heer

H. STORM,

ijzerwerker, geboren 14 augustus 1898 en gewoond hebbende Korfmakerstraat 14 b te Rotterdam, die van 12 november 1923 af, met enkele onderbrekingen, werkzaam was bij de R.D.M.

Hij ruste in vrede.